

Pleje af kræftsår Til hjemmeplejen

Til samarbejdspartnere

Denne pjece indeholder information om pleje og behandling af kræftsår. Den vejleder i, hvordan såret renses, hvilke sårbehandlingsprodukter der kan anvendes og hvor hyppigt såret skal skiftes. Pjecen tager udgangspunkt i Kræftsår pleje og behandling Skaccd.org.

Hvad er et kræftsår?

Kræftsår er sår, som opstår i forbindelse med en kræftsygdom. Såret er kendetegnet ved, at der er kræft i bunden af såret. Såret ser ofte ud som en blomkålsbuket.

Kræftsår opstår typisk i samme område som kræftsygdommen. Er der eksempelvis tale om brystkræft, så vil såret typisk vise sig ved brystet eller ved arret efter brystkræftoperationen.

Kræftsygdom kan til tider sprede til andre steder end der, hvor sygdommen startede det kaldes metastaser. I de tilfælde kan kræftsår ligeledes være spredt til et andet sted på kroppen og kan ses som en åben hudmetastase.

Sårene er kendetegnet ved, at der er kræft i bunden af såret. Ofte bliver sårene inficerede med bakterier, og har derfor tendens til at være ildelugtende og væskende. Nogen gange kan smerter og blødning også være et problem.

Generel sårrensning ved kræftsår

Såret renses med lunkent vandhanevand (32 grader), helst som brusebad. Vandet skal løbe to minutter før anvendelse og skal føles lunken på albuen. Ved blottet knogle renses med saltvand.

Såret soignerer forsigtigt med non-woven kompres eller pincet. Kirurgisk revision med saks eller skalpel anvendes med forsigtighed. Efterfølgende kan kræftsår bløde - de gør det dog langt fra altid, så rens såret. Kirurgisk pincet kan altid anvendes til at fjerne nekroser og fibrin evt. i kombination med sårgel indeholdende PHMB, hydrogel eller alginat.

Såret vurderes (størrelse, sårfase, vævsindhold, lugt, blødning, eksudation, infektion og sårsmarter). Foto af såret kan anbefales som redskab. Hvis der ses ændringer i sårets udseende/ændrede sårproblemer, overvej da om andet sårbehandlingsprodukt vil være mere optimalt. Kræftsåret lokalbehandles med sårbehandlingsprodukter, som er velegnet til sårfasen, og som stimulerer til optimale betingelser for såret. Skift kun bandagen, når det er nødvendigt, dvs. ved gennemsivning, lugtgener eller når bandagen løsner sig / falder af.

Ved eksuderende sår eller ved hudirritation beskyttes sårkanterne med en barrierecreme. Ved hudirritation grundet klæb på bandagen, anvendes en beskyttende barrierefilm.

Ny bandage lægges på og kanter forstærkes eventuelt med ekstra transparent film.

Pleje af kræftsår Til hjemmeplejen

Valg af sårbehandlingsprodukt

Til et sår med nekroser

Anvend en sårgel eller hydrogel så længe der er nekroser og fibrin. Sårgel er effektiv til oprensning af biofilm. Anvend skumbandage med silikoneklæb som sekundærforbinding. Når nekroser og fibrin er opløst, og såret er mindre eksuderende, kan en skumbandage eventuelt anvendes alene.

Til væskende og/eller blødende sår

Anvend et hydrofiberprodukt, alginat eller en superabsorbant direkte på såroverfladen. Skumbandagen anvendes som sekundærforbinding. Benyt helst skumbandage med klæb, da dette skaber størst mulig sikkerhed mod gennemsivning og lugtgener.

Til et let væskende sår

Skumbandage anvendes alene.

Til ildelugtende sår, koloniseret sår

Anvend sølvbandage direkte mod såroverfladen. Disse reducerer bakterievækst og lugtgener.

Der kan anvendes Metronidazol eller Vibradox efter ordination fra læge.

Alternativt kan en kulbandage anvendes, men den reducerer kun lugten og ikke årsagen til lugten.

Anvend en skumbandage med silikoneklæb som sekundærforbinding.

Til et rent sår

Hvis såret er rent, ikke væskende, ikke infektiøst og ikke ildelugtende, anvendes en skumbandage alene.

Hvis patientens hud ikke tåler klæb anvendes skum uden klæb, som fikseres med tubegaze eller net trusser/net bh.

Skiftefrekvens

Produkterne kan anvendes i op til 7 dage alt efter eksudationsmængde på sår uden infektion. Hvis såret er infektiøst, skal forbindingen skiftes daglig.

Følgende produkter er medgivet patienten til 2 bandageskift

Pleje af kræftsår Til hjemmeplejen

- Hydrogel
- Sårskyllevæske
- Sårigel
- Alginat   Str.:
- Superabsorbant   Str.:
- Skumbandage   Str.:
- Skum uden klæb   Str.:
- Sølvalginat   Str.:
- Sølvskumbandage   Str.:
- Kulbandage   Str.:
- Barrierefilm
- Fiksering

Kontakt afdelingen hvis du har spørgsmål

Brystkirurgisk ambulatorium
Mandag fredag kl. 8.30 12.00

Tlf.: 7918 2316 (Tryk 2 + tryk 3 + tryk 2)

Kræft ambulatoriet
Mandag fredag kl. 8.00 14.30
Tlf.: 7918 2233

Med venlig hilsen
Personalet Brystkirurgisk- og Kræft Ambulatoriet

